Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3090

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *excuses van Mitsubishi aan dwangarbeiders* (ingezonden 28 juli 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 20 augustus 2015)

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht dat Mitsubishi excuses heeft aangeboden aan Amerikaanse dwangarbeiders?[1]

Antwoord 1
Het is mij bekend dat vertegenwoordigers van Mitsubishi Materials excuses hebben aangeboden aan Amerikaanse krijgsgevangenen die dwangarbeid moesten verrichten tijdens WOII voor dat bedrijf.

Vraag 2
Bent u op de hoogte van het feit dat Mitsubishi ook 3.300 Nederlandse dwangarbeiders in dienst had?

Antwoord 2
Het is niet mogelijk dit aantal met zekerheid vast te stellen. Op basis van de mij thans bekende bronnen hebben naar schatting enkele honderden (tussen de 200 en 500) Nederlandse krijgsgevangenen dwangarbeid moeten verrichten in Japan voor bedrijven die onderdeel uitmaakten van het Mitsubishi conglomeraat.

Vraag 3
Is bekend hoeveel Nederlandse dwangarbeiders, die in dienst waren van Mitsubishi, zijn overleden tijdens de Tweede Wereldoorlog? Zo nee, bent u bereid hier onderzoek naar te verrichten?

[1] http://www.nrc.nl/nieuws/2015/07/20/japans-mitsubishi-biedt-excuses-aan-voor-amerikaanse-krijgsgevangenen/

ah-tk-20142015-3090
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Antwoord 3
Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren naar schatting in totaal 7.850 Nederlandse krijgsgevangenen in Japan. Van dit aantal zijn naar schatting 900 krijgsgevangenen overleden. Deze aantallen kunnen zoals eerder aangegeven niet met zekerheid worden vastgesteld.
Volgens bij mij bekende bronnen (zie mijn antwoord op vraag 2) heeft van de Nederlandse krijgsgevangenen die dwangarbeid moesten verrichten in Japan voor bedrijven die onderdeel uitmaakten van het Mitsubishi conglomeraat, naar schatting een honderdtal de oorlog niet overleefd. Ook hier geldt dat deze cijfers niet met zekerheid kunnen worden vastgesteld.

Vraag 4
Deelt u de mening dat excuses aan Nederlandse dwangarbeiders op zijn plaats zijn? Zo ja, bent u bereid Mitsubishi Materials te bewegen om ook excuses te maken aan de Nederlandse dwangarbeiders?

Antwoord 4
Volgens recente mediaberichten heeft een lid van de directie van Mitsubishi Materials aangegeven dat het bedrijf overweegt ook excuses aan te bieden aan ex-krijgsgevangenen van andere nationaliteiten die dwangarbeid voor dat bedrijf hebben verricht.
Een dergelijk excuus uit eigen initiatief aan Nederlandse slachtoffers die voor het Mitsubishi conglomeraat dwangarbeid hebben verricht, zou ik zeker verwelkomen.
Excuses voor direct of indirect betrokkenen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de afsluiting van het traumatische oorlogsverleden. Evenals het Peace Exchange Program van de Japanse overheid, dat door alle betrokkenen als positief wordt ervaren, kunnen excuses als een verdere stap dienen in het brede maatschappelijke verzoeningsproces in beide landen.